

הוראה מתקנת לצעירים - גלית פז

רציונל והצעות לדרכי עבודה

רציונל:

ילדים לא מעטים בכיתות הצעירות של ביה"ס היסודי אינם משלימים כראוי את תהליך רכישת הקריאה ואינם מצליחים לעבור מקריאה הברתית-מצרפת ו/או קריאה מנחשת לקריאה תקינה. ילדים אחרים מתקשים במעבר מקריאה עם ניקוד לקריאה ללא ניקוד. עבור ילדים אלו נכתבו התרגילים ב"הוראה מתקנת לצעירים".

מטרת התרגילים היא לאפשר לתלמידים לעבור מקריאה מצרפת/מנחשת לקריאה שוטפת ולקריאה ללא ניקוד, תוך הסתמכות על תבניות מורפולוגיות במקום על פירוק להברות.

העקרונות העומדים מאחורי התרגילים הינם אותם עקרונות העומדים מאחורי גישת "לקרוא מן השורש". בנוסף:

- התרגילים מאפשרים מעבר בין קטגוריית תרגול אחת לשניה. מעבר זה מסייע לתלמידים בהכללת העקרונות המורפולוגיים עליהם מבוססים התרגילים.
- המורכבות הפונולוגית והתחבירית בתרגילים מותאמת לגילאים צעירים ולקוראים מתחילים.
- בעזרת התרגילים ניתן ליצור מעבר הדרגתי מקריאה עם ניקוד לקריאה ללא ניקוד. לצורך כך כל תרגיל מופיע בשלוש צורות: בניקוד מלא, בניקוד חלקי וללא ניקוד.
- בדפים רבים יש תרגילים המאפשרים תרגול עקרון מורפולוגי ספציפי וישום שלו במשפטים קצרים.
- תרגילים רבים ניתן לחלק למשימות קצרות עבור תלמידים עם הפרעות קשב ו/או לצורך משחק והמשך תרגול.

דרכי עבודה:

כמו באתר לקרוא מן השורש:

- יש להתחיל כל תרגיל בקדימון קולי.
- רצוי להתחיל תמיד בתרגילים קלים.
- תרגילים קשים כדאי לדחות למועד מאוחר יותר.
- אין להתעכב על טעויות, תיקונים והסברים.

בנוסף:

- יש לשלב את התרגילים עם תרגילים נוספים מקטגוריות שונות באתר, תוך התאמה לילד ולצרכיו.
- ביחס לתרגול פעלים: מומלץ לעבוד לפי סדר המורכבות של הבניינים-פעל (קל), פיעל/ הפעיל, נפעל, התפעל, הופעל, פועל.

עבור המעבר מקריאה עם ניקוד לקריאה ללא ניקוד:

- יש לגוון את אפשרויות הניקוד המופיעות בתרגילים: ניתן, באותה קטגוריה לעבור בין תרגילים עם ניקוד, עם ניקוד חלקי וללא ניקוד. לעיתים ניתן להשתמש באותו תרגיל בצורות שונות. מומלץ לתעד האם הניקוד מסייע לתלמיד ומתי.
- במידה ולתלמיד אין צורך בניקוד אין להשתמש בתרגילים מנוקדים.

בהצלחה!